

Masarykova univerzita

US_42 Úvod do uměnovědných studií

Subkultura

Alternativní hudba a její DIY odvětví

Michal Janík
UČO: 404982

Má semestrální práce je psána formou úvahy, ve které se zaobírám pojmem subkultura. Následně přenesu pojem na mnou zvolené aktuální téma, čímž je: Alternativní hudba a její DIY odvětví.

Vysvětlení pojmu:

A) Neslovníkově:

„Termín subkultura se v sociologickém pojetí vztahuje na specifickou skupinu, která je tvůrkyní a nositelem zvláštních, odlišných norem, hodnot, vzorů chování a životního stylu, i když se podílí na fungování širšího společenství. Významný sociolog a teoretik subkultur Cohen zastává názor, že subkultura vzniká, když určitý počet lidí s podobnými problémy se sociálním přizpůsobením má dostatečný počet interakcí a vytváří si vlastní pohled na společnost[1, s. 32].“

B) Slovníkově:

„Kultura dílčí skupiny, která se více nebo méně odlišuje od převládající kultury většinové a „oficiální“ kultury. Příslušníci skupiny se mohou od většiny odlišovat sociálním postavením, věkem, povoláním nebo regionem (například venkov a metropole). Škála projevů vyjadřujících distanci od převládající kultury je široká, od drobných změn až k radikálnímu popření (pak se mluví kontrakultuře). Subkultura ale od dominantní kultury nikdy není zcela izolována. Pojem subkultura používáme například při zkoumání životního stylu skupin mládeže, určitých sociálních a etnických vrstev, protestních hnutí nebo hodnotových představ delikventů[2, s. 227].“

Co je myšleno alternativní hudbou a jejím DIY odvětvím? „Alternativní hudba není žádný underground, dobrovolně se izolující od reality. Alternativní hudba nezmění svět, ba ani naši kulturu, není příčinou jeho budoucích změn, ale důsledkem jeho krize[3, s. 4].“ Alternativa nevznikla v jeden moment, ale vyvíjela se postupně a jako její počátek považujeme 80. léta minulého století. Poté se v 90. letech stala obzvláště populární. Mezi nejvýznamnější hudební tělesa bych zařadil Oasis, Radiohead, Blur, Nirvana či Happy Mondays. Hudba vychází především z rocku, punk-rocku, ale taky z ostatních žánrů jako je reggae, folk, elektronická hudba či jazz. Pro hudebníky se stal jiný přístup k tvorbě natolik zajímavý, že v dnešní době objevujeme prvky alternativy i v žánrech zcela rozdílných. Pro mě samotného se alternativa stala jedním z nejzajímavějších žánrů novodobé hudební produkce. Odvětví, kterému se, dle mého názoru, nedostává dostatečné odezvy je DIY alternativa. Tato zkratka pochází z anglického slovního spojení „Do it yourself“. Po přeložení (udělej si sám) se dostáváme k celkovému významu hudebního směru. Právě snaha se seberealizovat bez významnějšího vlivu třetích osob, nahrávacích společností a labelů, je myšlenkou celé, mírně odkloněné, hudební větve mající stejný základ v alternativní hudbě.

V České republice se společně s rozvojem moderních technologií a internetu dostalo i na mnou vybrané odvětví. Od roku 2005 je v provozu server diycore.net, který funguje nepřerušeno až do současnosti. Jedná se o skupinu zainteresovaných lidí, kteří jsou hudebníci, žurnalisti či promotéři uměleckých událostí. Za jimi prováděnou činnost nejsou nijak finančně ohodnocováni, a proto jejich vytrvalost, která trvá již 7 let, je obdivuhodná. Předností webu jsou denní aktualizace, recenze z koncertů, výstav, festivalů, ale taky rady, tipy a návody, které mají návštěvníkům pomoci s jejich DIY záměrem. Nejedná se o jedinou DIY zaměřenou skupinu lidí v České republice. Svou důležitou úlohu plní i promotéřská sdružení hudebníků, které díky pořádání velkého množství koncertů rozšiřují svůj kontakt. Specializují se především na zahraniční kapely, které se právě nacházejí poblíž naší republiky. Tím se dostávám k významu jejich snahy. Jedná se o možnost vyjetí se svou hudební tvorbou i za hranice státu. Zahraniční seskupení jsou stejného charakteru, a tak je zcela běžné, že za koncert požadují na oplátku jídlo či případnou možnost noclehu. Mezi skupiny promotérů patří

například: Das Liga (Kroměříž), Keftes party (Brno) či Noise Assault Agency Budweiss (České Budějovice).

V české republice funguje nespočet DIY alternativních hudebních skupin, ale slyšet o nich není. Srovnáme-li profesionální hudební tělesa, tak většina z nich nemusela ujít tak dlouhou a trnitou cestu, jako právě DIY alternativní projekty. Oni se za podpory producentů a nahrávacích společností dostali na pozici, která se nerovná jejich věnovanému úsilí. Právě naopak to je u mnou zvoleného tématu. Jejich pozice je přesně taková, jakou si ji dokázali vypracovat. Domnívám se, že nedoceňování práce lidí v této oblasti je velkým nedostatkem. Jedná se o významnou část kultury, která kvůli přehlížení zatratí mnoho hudebně a umělecky nadějných lidí. Při větší podpoře bychom se nemuseli setkávat s názorem, že neposlouchání našich domácích interpretů je způsobeno tím, že kvalitní tělesa se zde jednoduše nevyskytují. Omyl. Kvalitní hudba u nás je, ale člověk si k ní musí najít cestu. Ne nadarmo se říká co Čech to muzikant.

Použitá literatura:

1. SMOLÍK, Josef. Subkultury mládeže: uvedení do problematiky. 1. vydání. Praha: Grada, 2010. 288 stran. ISBN 978-80-247-2907-7.
2. JANDOUREK, Jan. Slovník sociologických pojmů. 1. Vydání. Praha: Grada, 2012. 264 stran. ISBN 978-80-247-3679-2.
3. DVORSKÝ, Stanislav a kolektiv. Alternativní kultura: příběh české společnosti 1945-1989. 1. Vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. 613 stran. ISBN 80-7106-449-1.